

SHIFOXONA VA POLIKLINIKA KO'Z KABINETINING TUZILISHI VA JIXOZLANISHI.

Farg'onan shahar Abu Ali Ibn Sino nomidagi

jamoat salomatligi texnikumi

Maxsus fanlar kafedrasi o'qituvchisi

Irgasheva Anora

Annotatsiya-ushbu maqolada Shifoxona va poliklinika ko'z kabinetining tuzilishi va jixozlanishi yoritilgan bo'lib, mazkur masala yuzadidan muallif tomonidan shakllantirilgan ilmiy taklif va amaliy tafsiyalar o'z ifodasini topgan.

Kalit so'zlar-konyuktiva, Sivsev-Golovin jadvali, Maklakov tonometri, , yorug'lik lampasi, refraktometr, perimetr, oftalmometr .

THE STRUCTURE AND EQUIPMENT OF THE HOSPITAL AND POLYCLINIC EYE OFFICE.

***Annotation:** this article discusses the structure and equipment of the hospital and polyclinic eye office, and the scientific proposals and practical recommendations formulated by the author on this issue are reflected.*

***Keywords** - conjunctiva, Sivsev-Golovin table, Maklakov tonometer, , light lamp, refractometer, perimeter, ophthalmometer.*

Ko'ruv kabineti yorug' va qorong'u xonadan iborat bo'lishi kerak. Agar kabinet bitta xonadan tashkil topgan bo'lsa, uning devorlari qora rangga bo'yalgan, derazaga qora parda osilgan bo'lishi lozim. Kabinetning bo'yi 5m, eni 3,5 m dan kichik bo'lmasligi kerak, chunki ko'rish o'tkirligi 5 m dan tekshiriladi. Yorug'lik koeffitsiyenti 1,25 foizdan kichik bo'lmasligi lozim.

Kabinetda qo`l yuvish uchun rakkosha, kushetka, stol, stul, dori-darmonli stolcha, ko`zoynaklar to`plami, ko`rish o`tkirligini aniqlash uchun Sivsev-Golovin jadvali, bolalarda ko`rish o`tkirligini tekshirish uchun Orlova jadvali yoki proyektor, stol lampasi, skioskopik lineykalari, Maklakov tonometri, yorug'lik lampasi, refraktometr, perimetri, oftalmometr va boshqalar bo`lishi shart.

Stol lampasining yorug'lik quvvati 100 vatt bo`lib, u bemorning chap tomonida bo`lishi lozim, shifokor esa bemorning ro`parasida o`tiradi.

Dori-darmonli stolchada ko`zga tomiziladigan dori shishalari, tyubikda malhamlar, shisha idishlarda dezinfektion eritmalar (ko`z kon'yuntival xaltachani yuvish uchun), noksimon balloncha (ko`zni yuvish uchun), shishasimon tayoqcha (malham qo'yish uchun), buyraksimon tog'orachalar, steril pipetkalar saqlanadigan idish, steril nam paxta sharchalari solinadigan lotok, yara bog'lash materiali solingan biks, steril instrumentlar: pinset, qovoq ko'targich, bint, leykoplastir, qaychi, 1 marta ishlatiladigan shprislar mavjud bo`lishi lozim.

1. Dezinfektion eritmalar sifatida ko`pincha 1:5000 furatsillin eritmasi, 1:5000 kaliy permanganat eritmasi, 2% borat kislotasi ishlatiladi. Kon'yunktival xaltachani yuvishda noksimon balloncha (hajmi 200-250 ml) va buyraksimon tog'oracha ishlatiladi

2. Tomchi dorilar bir nechta guruhga bo`linib alohida-alohida joylashtiriladi (adashtirib yubormaslik maqsadida):

a) dezinfeksiyalovchi tomchilar 0,25% levomitsetin eritmasi, oftakvils, floksimed, siprolet, siloksan, tobrimed, sipromed, oftal-D, tobreks, maksitrol);

b) midriatiklar (qorachiqni kengaytiruvchi)- 1% atropin sulfati, 0,5%-1% midriasil 0,5%-1% tropikamid, ifiral, silkomed, irifrin, 1% mezaton;

- d) glaukomada ishlatiladigan miotiklar (qorachiqni toraytiruvchi)- 1% pilokarpin gidroxloridi, 0,25%- 0,5% timolol, 0,25%-0,5% ko'zimolol, 0,25%-0,5% arutimol, okurpes E, travatan, okumed, betoptik, normatin, fotil;
- e) og'riqsizlantiruvchi 0,25%-0,5% dikain, 2% lidokain;
- f) gormonlar-safrodeks, deksametazon 0,1%, maksideks;
- g) moddalar almashinuvini yaxshilaydigan katalin, sentakalin, kvinaks, vitayodurol, 4% taufon, oftan-kataxrom.

3) Malhamlar-standart mazlar tyubiklarda 1,0; 3,0; 5,0; 10,0; grammdan ishlab chiqariladi. Poliklinikada 3-4 xil mikrobg'a qarshi mazlar bo'lishi shart: 1% li tetrasiklin ko'z malhami, 1% li sintomitsin emulsiyasi, 1% li eritromitsin, 1% li levomitsetin ko'z malhami, asiklovir, viroleks, bonafton va h.k. Allergiyaga qarshi 0,5%-0,1% li gidrokortizon ko'z malhami.

Steril biksda steril shariklar, ko'zga bog'lamlar bo'lishi kerak ular avtoklavda sterilizatsiya qilinadi. Agar biks ochilmasa ,3 kun mobaynida ishlatilishi mumkin. Ochilgan bo'lsa, u ertasiga boshqatdan avtoklavda sterilizatsiya qilinishi zarur. Nam paxta sharchalarini tayyorlash uchun steril quruq shariklar 2% li borat kislotada qaynatlatdi va unda saqlanadi.

Shifokor qabulidan oldin hamshira tomchi dorilarini tayyorlaydi, asboblarni qaynatadi, yetarli miqdorda bog'lov materiallari hamda seriallangan paxta sharchalarini ham taxt qilib tayyorlab qo'yishi kerak.

Qabul vaqtida hamshira shifokor topshirig'i bo'yicha bemorlarda ko'rish o'tkirligi, ko'rish maydoni, rang sezish qobiliyatini tekshirishi, ko'zoynak tanlashi, muolajalarni bajara olishi lozim. Muolajalarga ko'zga tomchi tomizish, kon'yunktival hالتachani yuvish, malham qo'yish, bog'lam qo'yish, kon'yuktivadan surtma olish, kon'yuktiva va shox pardada yuza yotgan yot jismni olish kiradi.

Dori-darmonlarga talabnama yozilishiga, ularni olishiga, saqlanishiga hamshira javobgardir.

Ko'z statsionarining tuzilishi.

Ko'z statsionarlarida operatsiya, bog'lash, muolaja, fizioterapiya xonalari, palatalar, qorong'i xona, hamshira posti, shifokorlar xonasi, xo'jalik xonalari va izolyatlar bo'lishi shart. Palatalar yorug' keng hojatxonasi yonida bo'lishi kerak, chunki bemorlar tor qorong'u xonada yotolmaydilar, kasalliklari bo'limi binoning pastroq qavatida bo'lsa bemorlar ko'p yo'l yurmaydilar. Ko'zning hamma muolajalari bog'lov xonasida bajariladi. Ertalab xona yuviladi, kvarslanadi. Dastlab bir kun oldin operatsiya bo'lgan bemorlar bog'lanadilar, keyin avvalgi kunlarda operatsiya bo'lganlar va hokazo. Operatsiya bo'limgan bemorlar oxirida davolanadilar (tomchi tomizish, ko'zgu ukol qilish, marham qo'yish). Eng oxirida yiringli kasaliklar bog'lanadi)

Bog'lov xonasida steril stol muzlatgich bo'lishi kerak.

Medikament shkafidan zararli dorilar (A) va kuchli ta'sir qiluvchi dorilar (B) saqlanadigan quluf kalitli alohida shkaflar bo'ladi. Birinchi shkafchada atrofin, skopolomin, pilokarpin, morfin, pantopon, ikkinchisida novokain, adrenalin, efir bo'ladi. Boshqa dorilar shkafning umumiy bo'limida saqlanadi, yana bog'lash xonasida kushetka bo'lishi shart.

Asboblar ro'yxati

-shoh pardaning yod jismlarini olib tashlash uchun ignalar;

- mini pensetlar (anatomik jarrohlik);

- steril lezviye;

- scalpel;

- qovoq ko'targich;
- koz qaychilari ;
- zondlar to'plami;
- ko'z yosh yo'llarini yuvish uchun ishlatiladigan tomtoq ignalar;
- 1, 2, 10, 20 gramli shrislar;
- ko'z shpatellari, pipetkalar, tayoqchalar;
- noksimon rezina baloncha ;
- buyraksimon emal tog'orachalar;
- bikslar;
- sterilizator.

Muolaja xonasida ko'zdan tashqarigi molajalar bajariladi. Muskulga, teri ostiga, venaga infeksiyalar amalga oshiriladi.

Fizioterapiya xonasida ko`z fizioterapevtik usullar yordamida davolanadi. Buning uchun elektroforez, ultratovush, UVCH apparatlari mavjud bo'lishi kerak. Bu xonadan maxsus o'qigan hamshira ishlaydi

Operatsiya hamshirasining vazifalari:

- asboblarni sterillash;
- bog`lam materiallarini tayyorlash
- sterillash.

Jarroh va hamshiralalar qo'lining sterilizatsiyasi klassik Spaskukoskiy-Kochergin, Fryunbringer va boshqa usullarda

Yiringli operatsiyadan keyin asboblarni yaxshilab iliq oqar suvda yuvib, keyin 5 foizli lizolga 10-15 minutga solinadi distilllangan suvda chayilib, 2 marta sterilizatsiya qilinadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. L.A.Dubovskaya “Ko’z kasalliklari”.
2. M.A.Hamidova “Ko’z kasalliklari”.
3. E.I.Kovalevskaya “Ko’z kasalliklari - Atlas”.
4. E.I.Kovalevskaya “Ko’z kasalliklari”.
5. E.S.Avetisova “Справочник по офтальмологии”.
6. A.I.Egamov “Glaukoma va uning asoratlari”.
7. L.M.Asqarov “Bolalarda uchraydigan tug’ma ko’z kasalliklari”.
8. Internet ma’lumotlari.